

Valente wil, als brancheorganisatie voor opvang, begeleiding en participatie, graag reageren op de internetconsultatie [Overheid.nl | Consultatie Wetsvoorstel ivm expliciete grondslagen voor woningcorporaties voor \(bijzondere\) persoonsgegevens](https://overheid.nl/consultatie/wetsvoorstel-ivm-expliciete-grondslagen-voor-woningcorporaties-voor-bijzondere-persoonsgegevens)

In de toelichting beschrijft u dat het wetsvoorstel woningcorporaties wil helpen om gegevens verstandig en veilig te delen in drie situaties:

1. Samenwerking met zorgverleners – Voor het welzijn van bewoners en de leefbaarheid in de wijk, mogen woningcorporaties bepaalde gegevens delen met zorgverleners en andersom.
2. Aanpassingen aan woningen – Woningcorporaties mogen gegevens gebruiken over noodzakelijke aanpassingen in een huis, zoals het plaatsen van een traplift.
3. Informatie van gemeenten voor het vinden van een woning – In speciale gevallen kunnen gemeenten medische gegevens doorgeven aan een woningcorporatie, bijvoorbeeld voor het vinden van een rustige woonomgeving voor iemand die zorg nodig heeft.

Wij hebben een aantal zorgen en vragen bij het wetsvoorstel, die wij graag beantwoord zouden zien in uw reactie op de inspraakreacties op het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting (MvT), voordat wij tot een beoordeling kunnen komen. Deze vragen staan hieronder achtereenvolgens toegelicht.

Voldoende inkadering doel van de gegevensdeling?

In het wetsvoorstel staat beschreven wanneer gegevens gedeeld mogen worden. Het gaat daarbij om gegeven *'die noodzakelijk zijn ten behoeve van:*

a. het welzijn van de bewoners van woongelegenheden van de toegelaten instelling; (...); b. het bijdragen aan de leefbaarheid in de directe nabijheid van woongelegenheden van de toegelaten instelling; c. de uitoefening van goede dienstverlening aan de bewoners van woongelegenheden van de toegelaten instelling;

Deze beschrijvingen zijn nogal algemeen omschreven. Wij vragen ons af of dit nog kan leiden of leidt tot een te omvangrijke of te ongerichte gegevensuitwisseling in relatie tot het doel van de wet? En voldoet dit wetsvoorstel inderdaad aan het proportionaliteitsvereiste?

Gegevensdeling alleen met toestemming inwoner?

Wij hechten eraan te benadrukken dat wij uit het wetsvoorstel opmaken dat gegevens enkel met toestemming van de inwoner gedeeld worden en mogen worden. Onze vraag is of wij dat goed gelezen hebben? Indien dat niet het geval is, vragen wij ons ten eerste af of het doel van deze wet billijk is dat er dergelijke gegevensuitwisseling plaatsvindt? Wij zien graag uw toelichting hierop tegemoet.

Voorkomen stigmatisering/uitsluiting bij woningtoewijzing gewaarborgd?

Voor zover wij begrijpen doelt het wetsvoorstel voor een deel ook op gegevensdeling bij woningtoewijzing. Daar zit dan ook een zorg. Wij merken in de praktijk dat het voorkomt dat personen die weer zelfstandig

kunnen en willen wonen, uitgesloten worden voor het reguliere woontoewijzingsproces, op het moment dat de woningcorporatie op de één of andere manier op de hoogte raakt van informatie die erop duidt dat de betreffende persoon eerder zorg, en/of maatschappelijke ondersteuning van een zorgaanbieder heeft ontvangen. Wij zijn van mening dat deze praktijk leidt of kan leiden tot stigmatisering en uitsluiting van woningzoekenden. In het wetsvoorstel staat hierover het volgende. *“Het gaat hier uitdrukkelijk om het aanbieden van een specifieke woning die past bij de behoeften van een woningzoekende, niet om het plaatsen van een woningzoekende in wijken met voldoende draagkracht. De behoeften van de woningzoekende (gelet op diens medische situatie) staan centraal, niet de behoefte van de woningcorporatie of de gemeente.”* Onze vraag is daarbij op welke manier in het wetsvoorstel gewaarborgd is dat het inderdaad gaat op de behoefte van een woningzoekende? Indien dit in het wetsvoorstel niet expliciet en voldoende gewaarborgd is, zou het wetsvoorstel het risico kennen dat de hierboven beschreven situaties van stigmatisering en uitsluiting met dit wetsvoorstel juist gelegitimeerd gaan worden en dit achten wij ongewenst. Om te waarborgen dat dit voorkomen wordt vragen wij ons af waarom er niet voor gekozen is de gegevensdeling voor woningzoekenden te beperken tot die gegevens die (door de woningzoekende) relevant gevonden worden voor het aanbieden van een specifiek geschikte woonruimte en de besluitvorming daarover (wel of niet delen) bij de woningzoekende zelf te leggen. Dit sluit aan bij ons meer algemene bovenstaande punt. Door de beslissing te leggen bij de woningzoekende (en die ook de vrijheid heeft dat niet te delen, waarbij die eventuele beslissing niet tot uitsluiting van het woontoewijzingsproces leidt), wordt gewaarborgd dat er inderdaad geen andere belangen of behoeften gaan meespelen (bij de corporatie of de gemeente) in plaats van de behoefte van de woningzoekende.

Doel en type gegevensdeling met gemeenten te ruim beschreven?

In het wetsvoorstel staat dat aan artikel 12 van de Huisvestingswet 2014 een lid wordt toegevoegd, waarmee Burgemeester en wethouders bevoegd worden *‘persoonsgegevens, waaronder gegevens over de gezondheid en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard, van woningzoekenden te verwerken ten behoeve van het verlenen van een huisvestingsvergunning als bedoeld in het eerste lid.’*. In de MvT wordt verduidelijkt waarom dit nodig is, namelijk omdat het kan gaan om een gewenst *“aanbod van een woning met zeer specifieke relevante kenmerken.(...) Te denken valt aan een woning die zo veel mogelijk prikkelarm gemaakt dient te worden of het sluiten van een “driehoeksovereenkomst” vanwege medische zorg.”* Het artikel is in het wetsvoorstel echter zeer algemeen gesteld, waaronder het lijkt dat alle informatie ook gedeeld wordt met de gemeente. Dit is uitdrukkelijk niet de bedoeling van het wetsvoorstel zoals de MvT aangeeft, omdat de gegevensdeling in bijna alle situaties doelmatig kan plaatsvinden tussen woningcorporatie en zorgaanbieder. Onze vraag is dan ook of het wetsartikel in deze niet dusdanig moet worden beschreven, zodat daaruit blijkt dat het hier gaat om een beperkt aantal situaties en om de beslissing over het delen van die gegevens te leggen bij de inwoner. Dit om te voorkomen dat stigmatisering en uitsluiting plaatsvindt van inwoners. Door de beslissing te leggen bij de woningzoekende wordt gewaarborgd dat er inderdaad geen andere belangen of behoeften gaan meespelen (bij de corporatie of de gemeente) in plaats van de behoefte van de woningzoekende.

Delen van gegevens door zorgaanbieders een mogelijkheid, geen verplichting?

In de MvT van het wetsvoorstel wordt het volgende aangegeven: *“Waar dit wetsvoorstel het mogelijk maakt voor zorgverleners om gezondheidsgegevens te delen met woningcorporaties, is dit beperkt tot de gevallen waarin dit naar het oordeel van de zorgverlener noodzakelijk is. Het is geenszins een wettelijke verplichting.”* Alhoewel ook wij een goede samenwerking met corporaties voorstaan, is dit voor de werkpraktijk van zorgaanbieders – en met het oog op de clientrelatie en vigerende wet- en regelgeving - belangrijke opmerking. Echter: in het wetsvoorstel zelf wordt dit niet genoemd. En ook in de MvT staat dit aspect zeer beperkt omschreven. Onze vraag is waarom dit niet expliciet beschreven is in het wetsvoorstel en summier omschreven in de MvT.

Dat' in plaats van 'wat' informatie?

In de Memorie van Toelichting dat het bij de gegevensdeling gaat om 'dat'-informatie en niet om 'wat'-informatie. (“...dat de medewerker van de woningcorporatie alleen een aantekening maakt dát er sprake is van een voor het woongedrag relevante medische toestand, en niet van de specifieke aard van die medische toestand.”). Ook dit aspect is zeer belangrijk voor zorgaanbieders. Ook dit aspect staat – voor zover wij zien - niet in de wettekst zelf. Onze vraag ook hierbij is waarom dit niet expliciet beschreven is in het wetsvoorstel en slechts summier omschreven in de MvT.

Type persoonsgegevens te algemeen en te weinig doelgericht omschreven?

In het wetsvoorstel staat dat persoonsgegevens, *waaronder gegevens over de gezondheid*, verwerkt mogen worden. Wij hebben daar verschillende vragen bij. Ten eerste of dit niet teveel raakt aan de persoonlijke levenssfeer van mensen? Ten tweede vragen wij ons af op ‘gezondheid’ niet een te abstract begrip is voor wat eigenlijk bedoeld wordt. In de MvT lijkt weliswaar in eerste instantie sprake van ‘lichamelijke gezondheid’ (op enig moment wordt gesproken over ‘medische toestand’). Later echter worden in de MvT ook gesproken over ‘onbegrepen en verward gedrag’ en andersoortige problematiek. Onze vraag is dan ook wat voor type gegevens over welke problematiek nu daadwerkelijk bedoeld worden. Ten derde is de vraag of de beschrijvingen aansluiten bij wat in de praktijk gevraagd wordt. In de praktijk kunnen er namelijk ook vragen ontstaan vanuit corporaties omtrent andere problematiek of beperkingen. En ten vierde vragen wij ons af wat met de toevoeging ‘waaronder’ bedoeld wordt. Zonder explicitering daarvan biedt dat niet de gewenste helderheid.

Zonder explicitering of verduidelijking van het begrip ‘*waaronder gegevens over de gezondheid*’ ontstaat de kans dat het wetsvoorstel niet doeltreffend is (want te beperkt) en/of aan interpretatie onderhevig dan wel juist een hele brede interpretatie kan geven.

Gaat het in het wetsvoorstel om wederkerige gegevensuitwisseling?

In de tabel in de MvT staat de volgende zin: ‘*zorgverleners mogen voor dit doel gegevens met woningcorporaties delen. Woningcorporaties mogen deze gegevens verwerken en delen met zorgverleners*’. Het lijkt er met deze zin op dat het in dit wetsvoorstel gaat om het delen van gegevens omtrent de zorg en begeleiding. Zoals wij het wetsvoorstel lezen regelt het wetsvoorstel echter de wederkerige gegevensuitwisseling tussen woningcorporaties en zorgaanbieders. Lezen wij dat in het wetsvoorstel goed? Zo ja, waarom is in de betreffende tabel dit dan zo beschreven? En zo nee, waarom gaat het in het wetsvoorstel niet om wederkerige gegevensuitwisseling?

Om de laatste vraag toe te lichten het volgende. Wij kunnen ons voorstellen dat een zorgaanbieder meer doelmatige en doeltreffende zorg en begeleiding kan bieden indien zij op de hoogte wordt gesteld door de woningcorporatie van bepaalde gegevens die van invloed zijn op de geboden zorg en begeleiding. Ook hierbij weer met toestemming van de inwoner. Van de zorgaanbieder wordt immers ook verlangd dat zij de zorg en begeleiding afstemt op andere relevante interventies van andere organisaties.

Waarom regeldruk zorgaanbieders niet opgenomen in MvT wetsvoorstel?

In de MvT geeft u de regeldruk aan voor woningcorporaties. Wij merken op dat hierin de regeldruk voor zorgaanbieders (en overigens ook gemeenten) gemist wordt. Wij vragen u waarom dit niet is opgenomen? Het gaat immers om gegevensdeling tussen woningcorporaties én zorgaanbieders (en ook gemeenten)?

Wij zien graag een nadere beantwoording van onze vragen en zorgen, alvorens wij ook tot een beoordeling willen en kunnen komen van het wetsvoorstel.